

Na co se zaměřit při nakládání s odpady

Ve čtvrtek 24.6.2021 bylo na zasedání zastupitelstva města Varnsdorf na programu mimo jiné i schvalování memoranda mezi městem Varnsdorf a Teplárnou Varnsdorf a.s. k výstavbě Zdroje pro energetické využití odpadu (ZEVO). K tomuto memorandu se na zastupitelstvu vyjadřovala i paní ředitelka teplárny Ing. Alena Hlávková v tom smyslu, že toto memorandum je ochotná podepsat až po té, kdy bude mít možnost se k tomuto záměru vyjádřit i veřejnost a bude jisté, že ZEVO bude vybudováno.

Tento způsob likvidace komunálního odpadu prezentovala komise pro likvidaci odpadu jako jedinou možnou, což se nelíbilo některým zastupitelům a přítomným občanům města Varnsdorf a memorandum zastupitelstvem schváleno nebylo. Zastupitelům především chybělo porovnání i s jinými možnostmi likvidace odpadu.

Protože Teplárna Varnsdorf a.s. má v energetice bohaté zkušenosti, zúčastnila se několika konferencí na toto téma, má prostudovaný Zákon o odpadech č. 541/2020 a získávala informace od společností, které se likvidací odpadu spalováním zabývají, dovolujeme si zde presentovat náš pohled na jaké skutečnosti se zaměřit při rozhodování o nakládání s odpady.

Dle našich informací vyprodukuje město Varnsdorf ročně cca 2 860 tun směsného komunálního odpadu a 1 400 t objemného odpadu, který by se dal také po nějaké úpravě přičíst ke komunálnímu odpadu. Celkem tedy by město Varnsdorf vyprodukovalo cca 4 260 t směsného komunálního odpadu. Počítáme-li, že Rumburk vyprodukuje podobné množství, plus okolní obce vč. Krásné Lípy dostaneme se na cca 10 000 t směsného komunálního odpadu ročně v regionu kolem Varnsdorfu

Níže uvádíme tabulku vývoje cen ukládání odpadu na skládku dle Zákona 541/2020 Sb.

Dílčí základ poplatku za ukládání	Poplatkové období v roce									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 a dále
využitelného odpadu*)	800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850
zbytkového odpadu	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800
nebezpečného odpadu	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
vybraného technologického odpadu	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45

Za po všimnutí stojí řádek s cenou **využitelného odpadu**, kde cena do roku 2030 vystoupá na částku až 1 850 Kč/t. Tady je ale třeba zdůraznit, že jde o **využitelný odpad**. Kdyby se tedy odpad opravdu poctivě třídil, pak by šlo o **zbytkový odpad** a tam už je cena ukládání mnohem příznivější. A cena ukládání vybraného technologického odpadu, kam by mohl patřit třeba i popel ze spalování odpadu je již téměř zanedbatelná.

Kam směřují vize preferencí nakládání s odpady je patrné z uvedených pyramid vyjadřující hierarchii odpadového hospodářství

Je zřejmé, že je počítáno s tím, že např i energetické využití odpadu bude méně preferováno, než v současné době a naopak více bude preferována recyklace a prevence vzniku odpadu. K tomuto směřuje i Zákon o odpadech č. 541/2020 Sb (dále jen zákon), kde se uvádí:

Recyklace komunálních odpadů:

55% v roce 2025

60% v roce 2030

65% v roce 2035

Skládkování:

2030 – zákaz skládkování využitelných odpadů

2035 – nejvýše 10% komunálního odpadu

Energetické využití komunálních odpadů

2035 – nejvýše 25 % (pokud bude skládkování nižší než 10%, může být energetické využití o to větší)

Dále se v zákoně §35 odst.3 uvádí:

Odděleně soustředěvané komunální odpady vhodné k opětovnému použití, nebo k recyklaci, zejména papír, plasty, sklo, kovy, textil a biologický odpad nesmí být předány ke spalování v zařízení ZEVO.

Vraťme se nyní k množství vyprodukovaného odpadu v regionu kolem města Varnsdorf, kde jsme došli k číslu cca 10 000 t/rok.

Již v roce 2025 nám ale zákon ukládá, že 55% bude nutné recyklovat a ke spálení a ukládání nám celkem zbyde 5 500 t odpadu za rok a v roce 2035 již pouze 25%, což je 2 500 t odpadu ročně.

Naskytá se otázka zda bude pro výstavbu ZEVO dostatek paliva (spalitelného odpadu) a zda má význam vynakládat celkem vysoké investice na tak nízké energetické využití odpadu.

Závěr:

Je jisté, že nakládat s odpady jako dosud nebude v blízké budoucnosti možné. Je ale nutné vzít v úvahu výše uvedené skutečnosti a postavit proti sobě všechny možnosti nakládání s odpady (především pak s komunálními) ať již výstavbu ZEVO, nebo výstavbu recyklačních linek, odvoz odpadu do již existující spalovny, případně kombinace recyklačních linek s odvozem nerecyklovatelného odpadu do již existující spalovny a s ukládáním apod. a vyhodnotit jejich ekonomický a ekologický přínos jak pro město, tak především pro obyvatele města.

Zpracoval: Eduard Procházka, poradce pro energetiku Teplárny Varnsdorf a.s.